

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Придунайська філія

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(ВИБІРКОВОЇ)
«МУЛЬТИМОДАЛЬНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТА ЕКСПЕДИРУВАННЯ»***

Спеціальність **D3 Менеджмент**

Освітній рівень: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітня програма: **Менеджмент**

МАУП 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Мультимодальні перевезення та експедирування
Шифр та назва спеціальності	D3 «Менеджмент»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредити / 90 год. Лекції: 16 Семінарські заняття: 14 Самостійна робота студентів: 60
Терміни вивчення дисципліни	8 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://drive.google.com/file/d/16tHAXw9Rbmu2qMq8jgWq3cbBRboYxgfy/view?usp=sharing

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Дарушин Олександр Володимирович	
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	Доцент кафедри економіки та менеджменту
Дисципліни, які викладає НПП	Статистика; Соціальна відповідальність бізнесу; Логістичний менеджмент
Напрями наукових досліджень	Управління агрологістичними системами та розвиток портової інфраструктури в умовах глобалізації
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	Гугл Академія https://scholar.google.fi/citations?user=_JcEi7cAAAAJ&hl=uk&authuser=1&citsig=AM0yFCnIbC1jtNjY9YIIjNQC2mo- ORCID: https://orcid.org/0000-0002-2379-1816 SCOPUS https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211933743
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	menedzmentuk@gmail.com
Контактний тел.	+380677445957
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://izmail.maup.com.ua/assets/files/darushin-portfolio.pdf

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Мультимодальні перевезення та експедирування» є спеціалізованим курсом, що розкриває технологію організації складних ланцюгів доставки вантажів за принципом «від дверей до дверей» з використанням двох і більше видів транспорту. В умовах глобалізації та розвитку транзитного потенціалу України (зокрема Дунайського регіону) роль експедитора трансформується з посередника в «архітектора» перевезень. Курс охоплює вивчення правових норм, стандартів FIATA, особливостей контейнеризації та специфіки взаємодії залізничного, автомобільного та морського транспорту в єдиному технологічному процесі.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність організаційно-економічних та правових відносин, що виникають між учасниками транспортного процесу (вантажовласниками, експедиторами, перевізниками та терміналами) під час організації змішаних перевезень.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів професійних компетентностей щодо проєктування оптимальних маршрутів доставки, розрахунку наскрізних тарифів та документального супроводу вантажів на всіх етапах мультимодального перевезення.

Завдання дисципліни передбачають комплексне вивчення нормативно-правової бази мультимодальних перевезень, включаючи положення Закону України «Про мультимодальні перевезення» та ключові міжнародні конвенції. Крім того, курс спрямований на практичне опанування правил оформлення товаросупровідних документів (FBL, CMR, SMGS, коносаменти), набуття навичок розрахунку вартості транспортування та додаткових портових зборів, а також формування глибокого розуміння технологічних процесів роботи «сухих портів» і контейнерних терміналів..

За результатами вивчення курсу студент повинен

знати:

- сутність та відмінності мультимодальних, інтермодальних та комбінованих перевезень;
- права, обов'язки та межі відповідальності експедитора згідно з національним та міжнародним законодавством;
- типи та технічні характеристики вантажних контейнерів і рухомого складу;
- базисні умови поставки Incoterms 2020 та їх вплив на розподіл логістичних витрат;
- особливості тарифоутворення на різних видах транспорту.

вміти:

- розробляти оптимальні маршрути доставки вантажів з урахуванням критеріїв часу, вартості та ризиків;
- оформлювати договори транспортного експедирування та перевізні документи;
- розраховувати наскрізний тариф (фрахт) для мультимодального перевезення;
- координувати взаємодію суміжних видів транспорту в пунктах перевалки (портах, терміналах);

- організовувати страхування вантажів та вирішувати спірні питання у разі їх пошкодження або втрати.

Пререквізити. Дисципліна викладається у восьмому семестрі та спирається на ґрунтовні знання, здобуті студентами протягом попередніх трьох років навчання, зокрема в рамках курсів «Економіка підприємства», «Операційний менеджмент» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Ключовою особливістю освітнього процесу є тісна інтеграція з такими дисциплінами, як «Логістичний менеджмент» для розуміння загальних поточкових.

Постреквізити. Набуті компетентності є необхідним прикладним інструментарієм для успішного проходження виробничої та переддипломної практики в транспортно-експедиторських компаніях. Сформовані знання безпосередньо використовуються при виконанні кваліфікаційної роботи бакалавра в частині розрахунку логістичних витрат та оптимізації бізнес-процесів.

Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми	Методи навчання/методи оцінювання
Тема 1	Концептуальні основи мультимодальних перевезень	Методи навчання: - Освітній процес передбачає поєднання лекцій (оглядових, проблемних, лекцій-візуалізацій) та практичних занять у формі семінарів-дискусій. - Для формування прикладних навичок широко використовуються інтерактивні методи: розбір реальних бізнес-кейсів (case study), мозковий штурм, робота в малих групах та виконання аналітичних проєктів під час самостійної роботи. Методи оцінювання Оцінювання здійснюється за накопичувальною системою і включає: - поточний контроль: усне опитування, експрес-тестування, розв'язання ситуаційних задач та захист індивідуальних завдань; - модульний контроль: письмова модульна контрольна робота (МКР) після завершення змістових блоків; - підсумковий контроль (письмова робота з теоретичними та практичними завданнями).
Тема 2	Організація транспортно-експедиторської діяльності	
Тема 3	Нормативно-правове регулювання перевезень	
Тема 4	Інфраструктура мультимодальних систем	
Тема 5	Взаємодія видів транспорту в ланцюгах постачання	
Тема 6	Контейнеризація як основа мультимодальних перевезень	
Тема 7	Тарифна політика та ціноутворення	
Тема 8	Організація перевезень за участі морського транспорту	
Модульна контрольна робота		
Форма контролю залік		

Технічне обладнання та програмне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу передбачає використання спеціалізованих навчальних аудиторій та бібліотечних фондів. Для візуалізації навчального матеріалу під час лекційних та семінарських занять застосовується мультимедійне обладнання (проектор, комп'ютер). Виконання практичних завдань та поглиблене вивчення окремих тем забезпечується доступом до мережі Інтернет через безкоштовне Wi-Fi покриття.

Форми та методи контролю

Система оцінювання знань здобувачів включає поточний та підсумковий (семестровий) контроль.

Поточне оцінювання здійснюється систематично під час практичних і семінарських занять з метою перевірки рівня засвоєння теоретичних основ, сформованості навичок діагностики та прогнозування, а також уміння застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для моделювання й аналізу даних.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю.

Участь студентів у навчальному процесі реалізується через усні виступи, презентації аналітичних досліджень, доповіді за результатами розбору кейсів, а також активне залучення до фахових дискусій та мозкових штурмів. Письмова складова роботи охоплює виконання контрольних і тестових завдань, підготовку аналітичних записок, рефератів та конспектів за матеріалами лекцій і самостійного опрацювання.

Методи поточного контролю.

Методичний інструментарій контролю поєднує усні форми (опитування, співбесіди) та письмові види робіт (звіти, розрахункові завдання, побудова моделей). Оцінювання також базується на спостереженні за активністю здобувачів під час вирішення проблемних ситуацій, перевірці результатів презентації індивідуальних проєктів та проведенні тестування з відкритими й закритими типами завдань.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

Теми	Поточний контроль знань						Підсумковий контроль		Загальна кількість балів
	Семінар 1 (Тема 1,2)	Семінар 2 (Тема 3,4)	Семінар 3 (Тема 5)	Семінар 4 (Тема 6)	Семінар 5 (Тема 7)	Семінар 6 (Тема 8)	Модульна контрольна робота	Залік**	
Робота на семінарському занятті	6	6	6	6	6	6	20	20*	100
Самостійна робота	4	4	4	4	4	4			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Критерії та порядок оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до чинного Положення про оцінювання у закладі вищої освіти.

Модульний контроль проводиться на завершальному занятті кожного змістового блоку у формі письмового тестування.

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (А) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);
- оцінка «добре» (В) виставляється за виконання 80% всіх завдань;

- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.
- Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«A» - 18-20 балів;

«B» - 16-17 балів;

«C» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«E» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумкова семестрове оцінювання з дисципліни «Мультимодальні перевезення та експедирування» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студентів. Воно проводиться у терміни, визначені навчальним планом, і охоплює обсяг матеріалу, визначений програмою курсу.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту. До семестрового оцінювання допускається студент, який виконав усі необхідні роботи.

Підсумкова оцінка виставляється на основі результатів навчання студента протягом семестру. Оцінка студента складається з балів, накопичених за результатами поточного оцінювання, та заохочувальних балів.

Студенти, які виконали всі необхідні завдання і отримали оцінку 60 балів або вище, отримують оцінку, що відповідає отриманій оцінці, без додаткового тестування.

Для студентів, які виконали всі необхідні завдання, але отримали оцінку нижче 60 балів, а також для тих, хто бажає поліпшити свій бал (результат), викладач проводить підсумкову роботу у формі тесту під час останнього запланованого заняття з дисципліни в навчальному семестрі.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна

робота з кожної теми, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів за допомогою стандартизованих та узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
4	4	3	2	0-1

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Успішне опанування освітнього компонента «Мультимодальні перевезення та експедирування» вимагає від здобувачів освіти високої самодисципліни та відповідального ставлення до навчального процесу. Обов'язковими умовами є регулярне відвідування лекційних і практичних занять, активна участь в аудиторній роботі, а також своєчасне і якісне виконання всіх видів самостійних та контрольних завдань, передбачених програмою. У разі пропуску занять або отримання незадовільних результатів студент зобов'язаний ліквідувати академічну заборгованість шляхом відпрацювання відповідних тем.

Невіддільною складовою навчання є суворе дотримання норм академічної етики та культури поведінки. Освітній процес базується на принципах академічної доброчесності, що передбачає виключно самостійне виконання всіх письмових робіт, доповідей та презентацій. Будь-які запозичення думок чи текстів інших авторів мають супроводжуватися коректними посиланнями на першоджерела. У межах курсу неприпустимими є будь-які прояви академічної недоброчесності, зокрема плагіат, самоплагіат, фабрикація та фальсифікація даних, списування, обман, хабарництво чи необ'єктивне оцінювання.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Про мультимодальні перевезення : Закон України від 21.05.2024 № 3720-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1887-20#Text>.
2. Про транспортно-експедиторську діяльність : Закон України від 01.07.2004 № 1955-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15#Text>.
3. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#Text>.
4. Литвиненко С. Л., Габрієлова Т. Ю., Яновський П. О., Нестеренко Г. І. Транспортно-експедиторська діяльність : навч. посіб. 3-тє вид., допов. і перероб. Київ : Кондор, 2024. 228 с.
5. Науково-технічні дослідження у галузі транспорту : колект. монографія / за заг. ред. Д. В. Ломотька ; Акад. техн. наук України. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2022. Т. 2. 216 с. URL: <https://ukrtsa.org.ua/wp-content/uploads/2022/02/transport2.pdf>.
6. Яворський Я. П., Вельган І. В., Коник І. В., Яворський Я. Я. Транспортно-експедиторська діяльність : навч. посіб. Львів : ЛЕВАДА, 2022. 230 с.

Допоміжна література:

1. Вернигора Р. В., Огороков А. М., Цупров П. С., Павленко О. І. Мультимодальні перевезення як базовий сегмент транзитного потенціалу України. Транспортні системи та технології перевезень. 2017. Вип. 14. С. 20–29. DOI: <https://doi.org/10.15802/tstt2017/123148>.
2. Кійко А. І. Сутність та особливості транспортно-експедиторської діяльності підприємств: сучасний аспект. Вісник ЛТЕУ. Економічні науки. 2024. Вип. 79. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-79-14>.
3. Ломотько Д. В., Примаченко Г. О. Аналіз розвитку мультимодальних перевезень залізничним транспортом в Україні. Залізничний транспорт України. 2023. № 2. С. 15–32. DOI: 10.34029/2311-4061-2023-147-2-15-30.
4. Петренко О. І., Корнійко Я. Р. Роль транспортних операторів в організації мультимодальних перевезень. Бізнес Інформ. 2021. № 8. С. 61–67. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-8-61-67>.

5. Пономарьова Т. В., Сайко О. С. Податкове регулювання розвитку мультимодальних перевезень. Бізнес Інформ. 2022. № 1. С. 211–216. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2022_1_32.
6. Розвиток мультимодальних перевезень в контексті досягнення цілей європейського зеленого курсу: досвід країн V4 та Румунії, можливості для України : наук.-аналіт. записка / Х. Притула, Я. Калат, А. Максименко та ін. Львів, 2024. 37 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20230037.pdf>.
7. Хоменко І., Горобінська І., Горобінський А. Впровадження світового досвіду організації мультимодальних перевезень в Україні в контексті забезпечення сталого розвитку. Розвиток міста. 2025. № 1 (05). С. 133–141. DOI: <https://doi.org/10.32782/city-development.2025.1-19>.
8. Шульдінер Ю. В., Примаченко Г. О., Петрик С. В., Пащенко Г. С. Розвиток мультимодальних перевезень за сучасних умов. Розвиток транспорту. 2024. № 3 (22). С. 123–135. DOI: <https://doi.org/10.33082/td.2024.3-22.08>.

Електронні ресурси

1. Верховна Рада України. Законодавство України : база даних. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.
2. Державна служба України з безпеки на транспорті (Укртрансбезпека) : офіц. вебсайт. URL: <https://dsbt.gov.ua>.
3. Міністерство розвитку громад та територій України (сфера транспорту) : офіц. вебсайт. URL: <https://mtu.gov.ua>.
4. Державна митна служба України : офіц. вебпортал. URL: <https://customs.gov.ua> (розділи про транзит та NCTS).
5. Адміністрація морських портів України (АМПУ) : офіц. вебсайт. URL: <https://www.uspa.gov.ua>.
6. Укрзалізниця : офіц. вебсайт АТ «Укрзалізниця». URL: <https://www.uz.gov.ua>.
7. Державна авіаційна служба України : офіц. вебсайт. URL: <https://avia.gov.ua>.
8. Асоціація міжнародних експедиторів України (АМЕУ) : офіц. вебсайт. URL: <https://ameu.org.ua>.
9. FIATA (International Federation of Freight Forwarders Associations) : офіц. сайт Міжнар. федерації експедиторських асоціацій. URL: <https://fiata.org/>.
10. UNECE Transport Division : сайт Європейської економічної комісії ООН (розділ транспорту). URL: <https://unece.org/transport>.
11. Ларді-Транс : міжнар. логіст. платформа. URL: <https://lardi-trans.ua/>.
12. Центр транспортних стратегій (ЦТС) : інформ.-аналіт. портал. URL: <https://cfts.org.ua>.